

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: **M. J., nar. X**
bytem X

proti žalovanému: **Ředitel Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy**
Kongresová 1666/2, 140 00 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2024, ve věci služebního poměru číslo 831/2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2024, ve věci služebního poměru číslo 831/2024, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí náměstka ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 19. 12. 2023, č. j. KRPA-374246-12/ČJ-2023-0000ZU. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek ve službě nařizovaných podle § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 361/2003 Sb.“ nebo „zákon o služebním poměru“), za období let 2008 až 2023.
2. Předmětnou žádostí se žalobce domáhal dopočtení a následného doplacení dlužného služebního příjmu za dobu všech přestávek ve službě v období let 2008 až 2023, za které měl žalobci vzniknout tento nárok v souladu se zákonem č. 361/2003 Sb. Žalobce se doplacení domáhal s odůvodněním, že mu ve výše uvedeném období byla ze strany jeho zaměstnavatele doba přestávek ve službě nezákonně odečítána z jeho pracovní doby (resp. do ní nebyla řádně započítávána) a nebyla zohledňována při vyměřování jeho služebního příjmu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. V podané žalobě žalobce nejprve uvedl, že byl v letech 2008 až 2023 služebně zařazen na služebním místě vrchního inspektora oddělení dopravních nehod, konkrétně ve 4. skupině zpracování dopravních nehod. Předmětem činnosti žalobce bylo zpracování dopravních nehod, zajištění výjezdů k dopravním nehodám, jejich dokumentace a řešení, kdy převážná část služby je prováděna v terénu, část v kanceláři na pracovišti žalobce.
4. Žalobce namítal, že během směn nemohl řádně čerpat přestávku ve službě podle § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. V návaznosti na popis výkonu služby žalobce tvrdil, že organizace práce na oddělení dopravních nehod znemožňovala řádné čerpání přestávky ve službě v naplánovaném čase, neboť všichni příslušníci ve službě, resp. na jedné směně, mají plánem služeb předepsáno čerpání přestávky ve službě ve stejný čas. Žalovaný tedy nemůže již z principu příslušníkům umožnit, aby přestávku ve výkonu služby v naplánovaném čase čerpali, protože by tím zcela paralyzoval směnu. Čerpání přestávek se na oddělení neřešilo a ani řádně nedodržovalo.
5. Žalobce uvádí, že při jeho nástupu do služby se personální stav pohyboval kolem 14-18 příslušníků „do výjezdu“, přičemž se poměrně intenzivně snižoval a v přibližně posledním roce čítal 10-14 příslušníků. Slouženy byly 3 druhy služeb. Ranní služba probíhala od 06:45 do 17:00 hod., přičemž do 15:00 hod. byly nabírány nehody, které byly v posledních dvou hodinách služby administrativně zpracovány. Odpolední služba probíhala od 11:00 do 07:00 hod., přičemž do 15:00 hod. probíhala administrativní práce na spisech, a následně se do konce služby vyjíždělo k nehodám. Služba během víkendů a svátků probíhala 24 hodin od 07:00 do 07:00 hod. následujícího dne. Všichni příslušníci měli ve výjezdu plánovanou přestávku na stejný čas, a tím pádem by půl hodiny nemohl operátor zavolat žádnému příslušníkovi, aby mu předal dopravní nehodu. Žalobce uzavřel, že tvrzení žalovaného, že

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

by nedocházelo k přerušování čerpaných přestávek ze služebních důvodů, je zcela účelové a neodpovídá reálným okolnostem výkonu služby.

6. Žalobce dále rozvádí, že u závažných nehod se čas strávený v souvislosti s takovou nehodou v terénu pohyboval zhruba v rozmezí několika hodin. Dopravní nehodou jsou zaměstnání oba členové hlídky. Další zpracování na oddělení zabere dalších pár hodin, kdy tuto práci vykonává již policista, kterému nehoda připadla v pořadí, jak se zpracovatelé střídají. Pokud tedy jednomu příslušníkovi z hlídky připadne zpracování závažné dopravní nehody, často dojde k situaci, že druhý kolega z hlídky nemůže vyjet na „svoji“ nehodu a je přeskočen jinou hlídkou. O několik nehod později je přeskočen i sám zpracovatel závažné nehody a po několika hodinách strávených na místě závažné nehody může dojít i k několikerému přeskočení tak, že zatímco ostatní příslušníci ve skupině mají zpracováno již několik nehod, příslušníci, kteří zpracovávají onu závažnou, mají po jedné, nebo dokonce ten, kterému složitější nehoda náleží, má vykázanou pouze tuto a jeho kolega žádnou. Následně však tito „přeskočení“ příslušníci musejí deficit zpracování nehod dohnat, aby bylo zajištěno „spravedlivé“ rozdělování nehod. Jsou jim proto přidělovány nehody mimo pořadí tak, aby tento deficit srovnali. V případě, že se to nepodaří do konce služby, začínají tito policisté příští službu tím, že jsou na řadě, aby dohnali potřebný počet nehod z předchozí služby.
7. Žalobce zdůraznil, že fakticky tento systém organizace a nedostatečného personálního zajištění příslušníků vede k obrovskému tlaku na příslušníky, aby se nezdržovali nejen v rámci výkonu služby, ale ani řádným a úplným čerpáním přestávky ve službě. Příslušníkům totiž vzhledem k nedostatečnému personálnímu zajištění činnosti oddělení velmi často hrozí, že nebudou moci pořadí stanovené „lančovnicí“ dodržet a budou tzv. přeskočeni. Dle žalobce je z výše uvedeného patrné, že organizace služební činnosti na oddělení je nastavena tak, že objektivně znemožňovala žalobci i ostatním příslušníkům ve službě, aby mohli přestávky využívat výhradně k odpočinku způsobem, jaký si sami zvolí. Naopak na ně vytvářela neustálý tlak a nutila je, aby se po celou službu aktivně zajímali o práci, a aby byli neustále v pohotovosti, připraveni k výjezdu. Příslušníci jsou tak nuceni být neustále na příjmu a k dispozici k výjezdu, neboť jakékoli zdržení by vedlo k tomu, že budou nápad dopravních nehod nuceni zpracovat následující den. Uzavřel, že žalovaný nezjistil skutečný stav čerpání přestávek na pracovišti a spokojil se pouze s formálními výstupy. Formální a přísně formalizované prostředky evidence a jakékoliv předpisy, pokyny a rozkazy nemohou nahradit svědecké výpovědi kolegů žalobce z téhož pracoviště, u nichž lze předpokládat autentičnost a pravdivost.
8. K výkazu množství odebraných obědů sám žalobce potvrzuje, že stravu mohl odebírat, ale podle jeho tvrzení je klíčové to, že nelze klást rovnítko mezi celkový počet odebraných jídel a náležité čerpání přestávky. Pokaždé se jednalo o jiný čas odběru jídla, přičemž byl možný i odběr jídla „sebou“. Žalobce si často bral i druhou porci jídla „do krabičky“, kterou si podle možností sám ohřál, tj. z hlediska vykazování stravy měl dva obědy. Žalobce obědval zcela nepravidelně a nahodile podle aktuální situace, a ne vždy nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby.
9. K tvrzení nemožnosti přerušit výkon služby uvedl žalovaný, že pracovní zařazení zpracovatele dopravních nehod není v systemizaci policie zařazeno do prvosledové hlídky. Toto tvrzení podle žalobce nereflexuje reálný objem nápadu dopravních nehod, kdy hlídka z důvodu personálního podstatu byla hlídka nucena přejíždět rovnou mezi jednotlivými nehodami i s několikahodinovým zpožděním.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

10. K početnímu podstavu na oddělení žalobce uvádí, že tuto veřejně známou skutečnost žalovaný bagatelizuje a fakticky popírá. Žalovaný taktéž využívá výsledky příslušníků, kteří zjevně popisují stav relativně příznivěji a rovněž využívá spíše příznivější záznamy z knihy dopravních nehod, kdy není pracováno s dlouhodobými průměry. Žalobce taktéž shledává irelevantními úvahy žalovaného o důvodech, které žalobce údajně vedly k podání žádosti.
11. Závěrem žaloby žalobce shrnul, že žalovaný v napadeném rozhodnutí záměrně zkresleně či pokrouceně pracoval s judikaturou, tendenčně pořizoval výsledky účastníků, kdy byl kladen důraz na výsledky nadřízených služebních funkcionářů a dalších příslušníků „mimo výjezd“ oproti příslušníkům z přímého výkonu služby provádějícím výjezdy k dopravním nehodám, nerespektoval lhůtu pro vydání rozhodnutí podle § 175 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., potažmo § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a opatřoval jednostranné důkazy, kterým byla přikládána větší váha než argumentaci podatele, a též nesprávně zhodnotil důkazy a nesprávně zhodnotil právní stav věci. Žalobce uzavírá, že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy podle § 3 správního řádu. Z provedeného dokazování nesporně vyplynula nemožnost celkového přerušení výkonu služby a nemožnost řádného čerpání přestávky ve službě.
12. Žalobce dále navrhl opatřit výkazy přesčasových hodin příslušníků Oddělení dopravních nehod ve sporném období a provést výsledky příslušníků Oddělení dopravních nehod (M. S., A. Č., Z. H., A. M., M. B., J. P., P. Ch., J. K., L. Ř., D. M., M. F., L. E., a případně dalších), a zohlednit rozsudek zdejšího soudu č. j. 17 Ad 6/2022-112 ze dne 23. 1. 2023.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti, výrok je dostatečně konkrétní a přesný, odůvodnění je obsáhlé a věcné, a lze z něho dovodit, které skutečnosti vzal služební funkcionář za prokázané, o jaké důkazy se opíral a jak je hodnotil věcně i právně.
14. Žalovaný má za dostatečně prokázané, že výkon služby na oddělení žalobce je přerušitelný, dále že byla doložena i možnost a způsob střídání a zastupitelnosti, a to jak zajištěnými dokumenty, svědecky, tak i na základě ukázek organizace služby (elektronický deník, knihy služeb, plány služeb). Z plánů služeb je zřejmé, že výkon služby byl v předmětném období plánován v nepřetržitém, ale přerušitelném režimu, s nerovnoměrným rozvržením doby služby. Na základě spisového materiálu bylo dostatečně prokázaná zastupitelnost jednotlivých příslušníků na pracovišti. Policisté na daném oddělení jsou proškoleni a cvičeni pro možnost plnohodnotné vzájemné zastupitelnosti.
15. Ve věci plánování výkonu služby jsou služebním funkcionářem vytvořeny a garantovány zákonné podmínky pro institut přestávky ve službě na jídlo a odpočinek v plánu služeb, kdy policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který si daný policista zvolí. Policisté jsou s plánem služeb pravidelně seznamováni, což potvrzují každý měsíc v podpisové knize ETŘ. Žalobce se všemi jemu předloženými podklady vždy souhlasil, a to bez jakýchkoliv námitek či připomínek. Ze spisu vyplývá, že na pracovištích je personálně zajištěná zastupitelnost, prokazatelně existují organizační, technologické zabezpečení čerpání přestávek a absentují omezení, která by objektivně znemožňovala čerpat celou přestávku v zákonné délce a umožňuje čerpat podle vlastního uvážení. Závěr o faktické možnosti čerpání přestávek je jednoznačný pro učinění závěru, že se jedná na daném pracovišti o výkon služby, jejíž výkon může být policistou přerušen podle § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. Jak vyplývá i z rozsudku NSS č. j. 7 As 187/2022-26, tento fakt čerpání přestávek nevyžaduje přezkum (ne)čerpání každé jednotlivé

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

přestávky, často roky nazpět. Již z jazykového znění je zřejmé, že pro uplatnění tohoto ustanovení není rozhodné, zda výkon služby byl nebo nebyl v každém případě přerušen, ale to, zda je přerušení obecně možné. Smyslem institutu přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. je to, že jde o „zákonem garantovanou (nárokovou) dobu, v rámci, které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí“ (rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44).

16. Naopak režim podle § 60 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb. představuje (NSS č. j. 7 As 187/2022-31) výjimku, která může být aplikována jen při splnění podmínek v tomto ustanovení uvedených (rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, ze dne 27. 7. 2018, čj. 65 Ad 9/2017-53, č. 3925/2019 Sb. NSS). Smyslem uvedených režimů je tedy umožnit příslušníkům přestávku na jídlo a odpočinek čerpat v uvedeném standardu a požadované délce. Důraz na skutečné čerpání namísto faktické (strukturální) možnosti přestávky čerpat by nicméně mohl vést k tomu, že příslušníci bezpečnostních sborů přestávky čerpat fakticky nebudou, ačkoli tak činit mohou, s cílem dovolávat se jejich započítání do doby služby. Podřazení takové situace bez dalšího pod režim podle § 60 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb. by bylo v rozporu nejen s jeho výjimečnou povahou, ale i s výše uvedeným smyslem a účelem, kterým je poskytnutí přestávky.
17. K argumentům ohledně důkazů a neexistenci záznamů a evidence o čerpání přestávky uvádí žalovaný, že z rozsudku NSS č. j. 7 As 187/2022-26 vyplývá, kdy správní soudy odkazují na fakticitu samotného (ne)čerpání přestávek, kdy ji nelze chápat jako nezbytnost dokazovat (ne)čerpání každé jednotlivé přestávky za určité období. Fakticita čerpání každé jednotlivé přestávky však v těchto případech není sama o sobě určující pro závěr, zda výkon dané služby spadá do režimu podle § 60 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb. Tím jsou objektivní důvody. Žalovaný k tomuto opakuje, že ze spisu vyplývá, že policisté sloužící na uvedených pracovištích nikdy u vedoucího pracovníka neřešili, ani si nestěžovali na to, že by si nemohli vybrat přestávku z jakéhokoli důvodu.
18. Dle tvrzení žalovaného detailní vedení nějakého dokumentu o čerpání přestávky není účelné, není ani obvyklé v jiných sektorech či oborech činnosti. Zaměstnavatel nemá ambici důsledně kontrolovat využití času na přestávku, bylo by to vnímáno jako příkoří a jako zbytečné byrokratické zatěžování. Kontroly v této oblasti jsou zaměřeny zpravidla u nedisciplinovaných pracovníků, nebo na pracovištích s nízkou mírou respektu k zaměstnancům a důvěry v ně. Dále považuje žalovaný za příléhavý rozsudek KS v Brně ze dne 13.12.2023, č.j. 29 Ad 14/2021-102, bod 61, kde je uvedeno že „lpění na konkrétním dokumentu či harmonogramu není pravidlem.“
19. K výkazu množství odebraných obědů sám žalobce potvrzuje, že stravu mohl odebírat, ale podle jeho tvrzení je klíčové to, že se pokaždé jednalo o jiný čas. Tuto skutečnost nepovažuje žalovaný pro posouzení věci jako relevantní. K dané skutečnosti žalovaný uvádí, že v napadeném rozhodnutí je odběr stravy detailně rozebrán – viz strana 16. napadeného rozhodnutí, kde je k danému dni uveden počet odebraných jídel. Tuto námitku považuje žalovaný za vypořádanou již v napadeném rozhodnutí.
20. K tvrzení nemožnosti přerušit výkon služby uvádí žalovaný, že pracovní zařazení zpracovatele dopravních nehod není v systemizaci policie zařazeno do prvosledové hlídky. Tato skutečnost je dále doložena svědeckými výpověďmi. Svědci uvádějí skutečnosti týkající se tzv. nehod do pořadí, které svědčí o zastupitelnosti, a absentuje potřeba akutní reakce, jak

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

je tvrzeno žalobcem. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje na judikaturu týkající se této problematiky.

21. Početní podstav na oddělení je podle názoru žalovaného pro daný případ zcela irelevantní. Konkrétní počet policistů na oddělení není pro vytíženost konkrétní hlídky přímo určující, protože část policistů na daném oddělení vyřizuje kázeňské věci či jinou spisovou agendu. Početnější oddělení proto automaticky nemusí znamenat méně práce pro výjezdovou hlídku. Na závěr žalovaný opakuje, že výkon služby žalobce byl plánován podle zákonných předpisů s tím, že pro posouzení, zda se jedná o přestávku ve službě na jídlo a odpočinek nebo přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek, je zásadním hlediskem skutečnost, zda si policista mohl udělat přestávku na jídlo, či zda ho samotný provoz, který zajišťuje, nutil k neustálému výkonu práce, či k přípravě být ihned kdykoliv schopen práci vykonávat. Tedy zda charakter vykonávané služby umožňuje policistovi práci – výkon služby – přerušit a přestávku čerpat. Je zcela evidentní, že je rozdíl mezi službou, která nemůže být přerušena přestávkou a službou vykonávanou sice v nepřetržitém provozu, ale kterou lze přerušit, tedy je rozdíl mezi službou, která nemůže být přerušena, i když se nemusí jednat o nepřetržitý provoz, a službou vykonávanou sice v nepřetržitém provozu, který však umožňuje výkon služby přerušit.
22. Žalovaný má za to, že spisový materiál dokládá, že bylo zajištěno plnohodnotné vystřídání policisty během přestávky ve službě, přičemž se jednalo o předvídatelné a konkrétně stanovené zastoupení.
23. Žalovaný navrhuje, aby Městský soud v Praze zamítl žalobu jako nedůvodnou a ohledně náhrady nákladů řízení rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhrada nákladů nepřísluší.

IV.

Posouzení žaloby

24. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
25. Soud neprovedl dokazování výsledkem všech navrhovaných svědků, a to z důvodu nadbytečnosti. Soud má za to, že pro posouzení věci plně postačuje obsah správního spisu a důkazy provedené ve správním řízení i s ohledem na skutečnost, že ve správním spise jsou již mimo jiné založeny záznamy o výsledku některých žalobcem navrhovaných svědků.
26. Podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, *příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.*
27. Podle § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru, *přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby.*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

28. Podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru, *jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.*
29. Žalobce v podané žalobě předně namítal, že výkon jeho služby byl nepřetržitý a nepřerušitelný, a že nemohl řádně čerpat přestávky ve službě dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, a domáhal se, aby tyto přestávky byly započítány do pracovní doby (§ 60 odst. 2 zákona o služebním poměru *a contrario*) a byly posuzovány jako přiměřená doba na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Soud se tedy zabýval otázkou, zda šlo v případě žalobce o konání služby, která byla nepřetržitá a nepřerušitelná, respektive zda mohl žalobce přestávky ve službě řádně čerpat.
30. K problematice přestávek ve službě na jídlo a odpočinek již existuje reprezentativní judikatura správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu. Ten ve svém rozsudku ze dne 26. 8. 2020 č. j. 8 As 160/2018-42 dospěl k závěru, že smysl a význam institutu přestávky ve službě na jídlo a odpočinek je zákonem garantovaná (nároková) doba, v rámci které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí. Podle názoru NSS je proto nutno posuzovat samotnou faktickou možnost čerpání přestávky, nikoliv pouze formální označení služby za přerušitelnou a nařízení přestávky nadřízenými pracovníky. Ke shodným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud také ve svém rozsudku ze dne 18. 7. 2019 č. j. 8 As 257/2018-44, podle kterého přiměřená doba na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru musí být zajištěna příslušníkovi vykonávajícímu nepřetržitou službu i tehdy, pokud jeho zastoupení pro případ naplánované přestávky na jídlo a odpočinek není předem předvídatelně a dostatečně konkrétním způsobem organizačně zabezpečeno.
31. Soud vycházel při posuzování věci zejména ze správního spisu, ve kterém jsou mimo jiné založeny záznamy o výsledku svědků, žalobcových kolegů, konkrétně nrap. Mgr. J. P., nrap. M. B., npor. Mgr. P. Ch., nrap. M. K., ppor. V. S., ppor. D. P., npor. Mgr. Bc. M. K., ppor. Bc. A. K., mjr. Mgr. R. N., ppor. F. T., nrap. J. Š., nrap. Bc. P. H., nrap. A. M., býv. nrap. J. P., býv. nrap. J. K., býv. nrap. M. H., nrap. Bc. V. Š., ppor. D. S. a nrap. Z. H. Z výpovědí jmenovaných svědků vyplývá, že se shodují mimo jiné v tom, že žalovaným nebylo konkrétně a jasně stanoveno, jakým způsobem se příslušníci útvaru řešení dopravních nehod mají zastupovat během čerpání přestávky některého z nich. Z jejich výpovědí a také z obsahu správního spisu je zřejmé, že příslušníci na předmětném oddělení měli formálně stanoven čas pro čerpání přestávky stejný, z čehož logicky vyplývá nemožnost takového čerpání, když v takový moment by nebyla dostupná žádná z hlídek a účastníci dopravních nehod by museli počkat, než si policisté vyčerpají svou přestávku na oběd. Takový přístup však zjevně není v souladu s povahou agendy, kterou se oddělení řešení dopravních nehod zabývá.
32. Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 27. 7. 2018 č. j. 65 Ad 9/2017-53 plyne závěr, že nebylo-li organizačním opatřením zajištěno střídání příslušníků výjezdové hlídky, která musela být vykonávána nepřetržitě, a jejíž pracovní náplní byl okamžitý výjezd k dopravním nehodám a jejich řešení na místě, jednalo se o službu, jejíž výkon nemohl být přerušen ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Příslušníkům této hlídky nemohly být plánovány přestávky na jídlo a odpočinek, které se dle § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru nezapočítávají do doby služby, nýbrž jim měla být zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

poměru, která se do doby výkonu služby započítává. Soud se tedy zabýval otázkou, zda bylo organizačním opatřením střídání příslušníků zajištěno.

33. Ve správním spise je rovněž založen pokyn ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy č. 15 ze dne 28. 2. 2013, kterým se stanoví doba služby a pracovní doba. Tento pokyn obsahuje rozvržení doby služby a zásady uplatňování pružné doby služby, rozvržení pracovní doby a zásady uplatnění pružné pracovní doby, nicméně neupravuje konkrétní dobu čerpání přestávek, ani postup vzájemného zastupování policistů v době, kdy přestávku čerpají.
34. Správní spis dále obsahuje výpis z metodického doporučení vedoucího odboru personálního Policejního prezidia České republiky ze dne 2. 1. 2018, které upravuje zásady rozvrhování doby služby a které stanoví, že *„Rozvržení doby služby vychází výlučně z potřeb výkonu služby a je předpokladem pro efektivní využití sil a prostředků pro splnění úkolů bezpečnostního sboru.“* Upraveny zde jsou také způsoby rozvržení doby služby a zmíněny jsou také přestávky ve službě na jídlo a odpočinek. K těm čl. 13 zmíněného doporučení uvádí, že příslušník má podle § 60 zákona o služebním poměru nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, přičemž vedoucí příslušník může na žádost příslušníka stanovit, že přestávka ve službě může být čerpána i po kratší nebo delší době nepřetržitého výkonu služby. Ve druhém odstavci pak čl. 13 upravuje mimo jiné, že: *„Délka přestávky ve službě na jídlo a odpočinek je zpravidla určována dobou potřebnou na stravování v konkrétních podmínkách. Jestliže je závodní stravování zajištěno v objektu, v němž je konána služba, je 30 minutová přestávka zpravidla dostačující. Není-li stravovací zařízení v budově a je třeba cestou k němu překonat delší vzdálenost, nařídí vedoucí příslušník delší přestávku.“* V odst. 3 je pak uvedeno, že *„Přestávku ve službě, její délku a dobu jejího čerpání určí vedoucí příslušník. Neumožňují-li podmínky služby stanovení přesné doby čerpání přestávky, čerpá ji příslušník na základě rozhodnutí nadřízeného podle vlastního uvážení tehdy, kdy to okolnosti služby umožní.“* Následující odstavec pak popisuje situaci, kdy je z charakteru služby zřejmé, že její výkon nemůže být přerušen. Pak musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek, přičemž vedoucí příslušník tuto skutečnost zohlední již při rozvrhování doby služby a přestávky na jídlo a odpočinek vůbec nestanoví. Podle čl. 13 odst. 5 zmíněného doporučení *„Byla-li doba služby předem rozvržena tak, že byl dán předpoklad čerpání přestávek a k čerpání přestávek nedošlo, protože nebylo možno výkon služby přerušit, jedná se o práci přesčas.“*
35. Z výše citovaných vnitřních předpisů Policie ČR je zřejmé, že žádný z nich neupravuje konkrétní systém zastupování příslušníků v době, kdy čerpají přestávku ve službě. Žalovaný nepředložil jiný dokument, ani sám nevysvětlil, jak měl systém zastupování příslušníků prakticky fungovat. Soud tedy uzavřel, že ze správního spisu nevyplývá, že by bylo zastupování příslušníků během čerpání přestávky ve službě konkrétně upraveno.
36. Městský soud se v tomto směru ztotožnil se závěry Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, který ve svém rozsudku ze dne 27. 7. 2018 č. j. 65 Ad 9/2017-53 uvedl, že: *„Výkon služby ve výjezdové hlídce určené k šetření dopravních nehod lze při posuzování pouhého obsahu (náplně) služby hodnotit jako službu, kterou lze bezpochyby přerušit, neboť nejde o službu, kde by jejímu přerušení bránilo provozní či technologické hledisko. Pokud však v příslušné organizační jednotce není uspokojivě vyřešeno plnohodnotné vystřídání příslušníka vykonávajícího službu výjezdové hlídky určené k zásahům při dopravních nehodách jiným konkrétním příslušníkem, nelze již závěr o přerušitelnosti tohoto druhu služby přesvědčivě učinit. Podstatným faktorem, který dle názoru krajského soudu musí ovlivnit závěr o možnosti výkon*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

služby přerušit, a zda lze tedy vůbec přestávky na jídlo příslušníku plánovat, je zjištění, zda běžně k zásahům do plánovaných přestávek příslušníků dochází, či zda je narušení plánované přestávky výjimečnou záležitostí, proč je možné přestávky běžně plánovat a výjimečně nastalou situaci jejího přerušení řešit ad hoc.“

37. S ohledem na výše popsané je zřejmé, že žalobce v posuzovaném období vykonával výjezdovou službu určenou k řešení dopravních nehod, jejíž výkon měl být zabezpečen nepřetržitě. Soud má za nesporné, že žalovaný neučinil žádné organizační opatření, kterým by předem vyřešil vystřídání žalobce konkrétním příslušníkem v případě, kdy by výjezd k dopravní nehodě a provádění neodkladných úkonů na místě zcela nebo z části zasáhlo do čerpání nařízené přestávky.
38. K argumentaci žalovaného, že ze spisu vyplývá, že na pracovištích je personálně zajištěná zastupitelnost, prokazatelně existují organizační, technologické zabezpečení čerpání přestávek a absentují omezení, která by objektivně znemožňovala čerpat celou přestávku v zákonné délce a umožňuje čerpat podle vlastního uvážení, soud považuje za nepodloženou. Žalovaný ani sám netvrdil, že by podmínky využití tohoto postupu byly jakkoliv předem dojednány a organizačně zajištěny.
39. Nadto argumentace tím, že příslušníci hlásí svou činnost včetně čerpání přestávky, kterou si vybírají v různou dobu podle aktuální situace, v lančovniku atd., naráží na nutnost, aby příslušník, jemuž by měla být přestávka posouvána, o takový postup předem sám požádal (§ 60 odst. 1 zákona o služebním poměru). Zde soud znovu odkazuje na závěry Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 27. 7. 2018 č. j. 65 Ad 9/2017-53, tedy že: *„Povinnost jednotlivých příslušníků, či vedoucího výjezdové skupiny ad hoc zajišťovat záskok příslušníků běžného obvodního oddělení v případě, že by mělo řešení dopravní nehody zcela či zčásti zasáhnout do čerpání plánované přestávky, by s ohledem na délku přestávky (30, resp. 15 minut) mohlo ve výsledku její převážnou část zabrat a zajišťování a dohadování zastoupení by tak bylo samo o sobě omezením, které by v době, jež není do výkonu služby započítávána, nebylo lze po příslušníkovi spravedlivě požadovat.“* S touto argumentací Krajského soudu v Ostravě se městský soud ztotožňuje.
40. Soud tedy shrnuje, že není-li splněn judikaturou dovozený požadavek, aby bylo organizačním opatřením zajištěno plnohodnotné vystřídání policisty během přestávky ve službě, přičemž tímto plnohodnotným vystřídáním se rozumí předem předvídatelné a konkrétně stanovené zastoupení, považuje se služba policisty za fakticky nepřetržitou a nepřerušovanou. Z obsahu správního spisu plyne, že organizační opatření nastavená žalovaným i předchozím pracovištěm žalobce těmito přísným standardům dovozeným judikaturou správních soudů nedostál. Z těchto důvodů napadené rozhodnutí, které vedlo k nevyhovění žalobcově žádosti, je nezákonné, a proto bylo soudem zrušeno.
41. Městský soud v Praze k tomuto závěru doplňuje, že v obdobných věcech služebního poměru příslušníků oddělení dopravních nehod již rozhodoval, kdy bylo žalobcům vyhověno, např. rozhodnutí č. j. 17 Ad 6/2022-112 ze dne 23. 1. 2023 a rozhodnutí č. j. 17 Ad 2/2023-88 ze dne 1. 9. 2023, které bylo taktéž potvrzeno rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 252/2023-77 ze dne 23. 1. 2024.

V.**Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení**

42. Z výše uvedených důvodů městský soud rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2024, ve věci služebního poměru číslo 831/2024, ruší bez jednání a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
43. O nákladech řízení rozhodl městský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy ve věci úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. ledna 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.